

Đêm ở Đảo Xanh

Tặng các bạn Sang, Hùng, Khiếu, Châu và Nhân.

Mười lăm năm xa cách, được tin bạn trở về, Sang bỏ hết công việc bươn bả tìm đến thăm.

Mười lăm năm ly hương, nỗi hân hoan mừng vui ngày đoàn viên khiến Quân không làm sao tìm được giấc ngủ. Bất chợt sáng nay không hẹn trước mà được gặp lại bạn, cả hai rạng rỡ ôm nhau cười vang sung sướng.

Hai thằng bạn nổi khố thời đất nước loạn ly năm xưa, mỗi đứa ngang dọc một phương trời, cùng chí hướng “*Bảo quốc an dân*”. Thời gian bóng câu, Quân ra đi Sang ở lại, đến ngày trùng phùng thì tóc trên đầu hai đứa đã điểm màu sương bạc. Cả hai rũ nhau lang thang xuống phố. Nhấn nha, dừng đỉnh, ung dung giữa không khí nhiệt náo, tất bật dường như không kịp thở của phố phường quê hương sau 75. Đường phố tấp nập xe cộ và khách bộ hành; Tất cả đều hối hả như sợ không còn đủ thời gian để kịp “*đổi đời*”. Sang muốn bạn tận mắt nhìn thấy những đổi thay, hàn gắn vá víu trên quê mẹ vốn đã gánh chịu quá nhiều vết thương bom đạn. Với Quân, anh muốn đi tìm vết tích còn sót lại của chuỗi thời gian năm tháng đã chóng vánh trôi qua... Những con đường phố thị, những tòa nhà cao tầng lộng lẫy, những ngã tư, ngã năm... tất cả mọi nơi đều đã thay da đổi thịt, đón nhận sự thăng trầm của thời thế, của xã hội, của cuộc đời; Nơi chứng kiến những giờ phút chuyển mình lịch sử, nơi có màu hồng của tương lai, màu xanh của hy vọng, màu vàng của tình yêu mộng mơ và màu đen hấp hối, thê lương của chết chóc, chia ly và thù hận xuất phát từ cuộc nội chiến nổi da xáo thịt tương tàn. Hai người bạn trẻ ngày xưa đã một thời sống, chứng kiến và gồng gánh trên vai những bất ổn bất hạnh của vinh nhục dành cho tuổi trẻ thời ấy ... Cứ thế, họ đi hết phố này qua phố khác, từ Chợ Cồn xuống Chợ Hàn rồi lang thang trên con đường Độc Lập đổ xuống đại lộ Bạch Đằng, man mát hương gió phù sa lộng lộng từ dòng trường giang quê hương thổi về. Cứ mỗi bước chân đi trên đường phố thân quen, qua những nơi chốn quá khứ, kỷ niệm xưa lại đổ tràn về, đầy ăm ắp và nhói buốt trong lòng. Niềm vui nổi buồn cứ xào xáo, lẫn lộn làm

xốn xang tê điếng lòng Quân. Anh thấy mình lạc lõng trong cái xã hội mà mọi người, mọi cái, mọi cảnh đều đổi thay xa lạ dấu rằng quá chậm chạp so với xu hướng phát triển tiệm tiến đến chóng mặt của các kế hoạch, phương lược toàn cầu hóa nhân loại.

Trời chiều buông dần, Quân muốn tìm một nơi yên tĩnh để hồi tưởng lại thành phố quê hương thân yêu một thời chùng như đã quá xa xăm trong ký ức mơ hồ.

Hai người lên taxi tìm đến một quán ăn đặc sản.

Quán đông khách. Những chiếc bàn nhỏ đặt rải rác dọc theo bờ hồ. Sang gọi bia và vài món nhắm.

Trời chiều dịu nắng, gió từ lòng hồ mơn man da thịt. Mọi chuyển động chung quanh dường như chậm lại, thông thả; Những tiếng động cơ xe máy có phần bớt inh ỏi hơn. Buổi chiều ngồi trên bờ hồ vì vu lộng gió, thông thả nhâm nhi từng hớp bia lạnh, nhắm nháp vài món nhậu đậm đà quê hương, Quân tận hưởng những giây phút bình an và tìm thấy lại được cảm giác thư giãn, nhàn rỗi thật thích thú mà từ lâu, rất lâu anh đã quên bằng mất đi trong một xã hội khuôn mẫu, máy móc, vô cảm, tất bật ở xứ người. Quân đưa mắt nhìn đại lộ thênh thang rộn bóng người xe qua lại và những con đường nhựa hẹp chạy ngoằn ngoèo quanh hồ. Dọc bên đường là vô vàn quán xá cho ta cảm nhận được nhịp độ sinh hoạt, hưởng thụ ăn nhậu của người dân thành phố cảng lớn vào bậc nhất miền Trung nầy như thế nào. Quân cố hình dung đây là nơi chốn nào của ngày xưa nhưng, chịu. Quê hương mình mà sao Quân thấy dường như bờ ngõ, xa lạ từ phố xá, nhà cửa cho đến phong cách con người. Hồi ra mới biết, nơi đó trước đây là đầm sen Vĩnh Trung. Còn con người? Họ ăn, uống, đốt thuốc, nói cười, tranh cãi ... hầu như tất cả đều hối hả, thúc giục phải nói ra, nói hết những gì mình biết. Toàn là chuyện thiên hạ sự. Quân lắng nghe mà trong lòng tê tái, buốt nhói. Người cộng sản đã đánh mất 20 năm để làm một cuộc cách mạng chuyển đổi từ cơ chế kinh tế bao cấp sang thị trường tự do. Họ đã tiêu pha một cách lãng phí oan uổng thời gian vàng bạc của tổ quốc, của dân tộc. Ấy thế mà nào đã chấm dứt, bọn sâu dân một nước không những phá vỡ kỷ cương, đạo lý, luân thường vốn là khuôn vàng thước ngọc được dành dùm từ hơn bốn ngàn năm văn hiến, mà còn góp bàn tay làm tan hoang quê hương vốn đã gánh chịu quá nhiều tang thương nghèo khổ, nay vẫn phải tiếp tục oằn mình trước

thảm nạn xã hội do nghiệp chướng từ những con người vị kỷ vẫn thường huênh hoang kêu gào là vì dân vì nước. Quân cảm thấy chán ngán đến tận cùng xương tủy. Về thăm quê hương lần đầu lòng anh trĩu nặng thương nhớ, hồi tưởng biết bao kỷ niệm của một thời ấu thơ đã sống, đã lớn lên và hằn sâu trong tim óc. Lòng xúc động bồi hồi khi bỗng dưng tìm thấy lại được những khoảnh khắc vàng son, êm đềm của những nơi tưởng chừng đã mất trong quá khứ xa xưa như chuyện cổ tích hoang đường. Quân muốn giữ nguyên vẹn, không bị tì vết ố bẩn nên tự nhủ lòng, chuyến này sẽ thành thơi cùng vài thằng bạn thân thiết, cạ ly đến mềm môi rồi ngất ngưỡng trong men say đi tìm lại kỷ niệm xưa, người xưa. Nhớ đến cố nhân, lòng Quân quặn thắt tựa hồ muối xát. Bởi vậy, mặc kệ thiên hạ chung quanh, anh đứng đưng xa lạ như vừa đến từ hành tinh khác, chẳng hề bận tâm.

* * *

Tuần sau, Quân tổ chức một bữa liên hoan nhỏ mời vài người bạn, mừng ngày hội ngộ.

Đêm ở Đảo Xanh trời trong mát và thình lặng. Cái tên không biết do ai đặt, thoáng nghe qua đã tưởng tượng ra cảnh thơ mộng tươi mát của một ốc đảo. Khu đất này ngày xưa vốn là vùng sinh lầy nước đọng từ dòng sông Cẩm Lệ đổ vào thành phố Đà Nẵng, nay chỉ dành riêng cho dịch vụ kinh doanh nhà hàng thuộc loại sang trọng, bề thế. Đảo Xanh bao gồm những kiến trúc pha trộn của nền đa văn hóa từ nhiều quốc gia khác nhau trên thế giới. Lộng lẫy đồ sộ như Mỹ, hoành tráng như Pháp, cổ kính như Ai Cập, nhuộm màu thần bí tôn giáo như Thái, Lào ... cây cối, cảnh trí, bày biện cũng theo đó có những nét riêng biệt nổi bật.

Người bạn đón Quân ở khách sạn, thông thả lái xe chạy vòng vòng trên Đảo Xanh để Quân ngoạn cảnh. Quả thật, quê hương anh bây giờ có những nơi dành cho con người hưởng thụ thật thi vị và lý thú. Phải chi nơi đây là chỗ của mọi người, bình dân cũng như giàu sang đều đến được thì hay biết mấy. Đáng tiếc, người có thể đến đây còn quá hạn chế ít ỏi, chỉ riêng cho giới lắm tiền nhiều thế hay những Việt kiều rủng rỉnh đô la như Quân.

Nhà hàng *Cội Nguồn*, điểm hội ngộ đêm nay thật sôi động nhiệt náo, không khí ngập ngụa trong

khói thuốc, men bia và tiếng nói cười ồn ào. Những tiếp viên nam nữ mặc đồng phục đi lại như con thoi để phục vụ khách hàng. Tiếng chào mời cụng ly, tiếng chúc tụng diễn ra không ngớt. Không khí chỉ lắng xuống khi ánh sáng trong nhà hàng được điều chỉnh mờ đi. Ban nhạc bắt đầu khai mạc chương trình văn nghệ. Những giọng ca mới, trẻ, duyên dáng, trình diễn những tình khúc lãng mạn mang làn điệu đặc thù ba miền đất nước đã làm lòng Quân xúc động. Một góc trời quê hương, một dóm tro tàn kỷ niệm xa xưa nằm sâu trong nỗi nhớ, bất chợt thức dậy sừng sững làm Quân hệt hắt, xáo xác trong lòng.

Thêm vài bản nữa thì người xướng viên mời khách tham gia văn nghệ. Có mấy anh chị đùn đẩy nhau lên sân khấu. Quân lơ đãng nhìn những ca sĩ không chuyên nghiệp này. Anh chẳng có chút hứng thú nào khi nghe họ trình diễn nhai đi nhai lại những điệp khúc cách mạng cũ mèm, chán ghét. Họ gào thét oang oang như thể đang xung trận.

Chỉ đến khi người đàn bà đáng đời các, khuôn mặt đẹp kiều sa nhưng lạnh lùng rời bàn bước lên cầm micro Quân mới chú ý. Nàng phá bỏ thông lệ, không giới thiệu dài dòng, chỉ im lặng nghe dạo đàn rồi bất nhịp mở lời bài hát: *"Một ngàn năm nô lệ giặc Tàu. Một trăm năm đô hộ giặc Tây. Hai mươi năm nội chiến từng ngày, gia tài của mẹ một rừng xương khô, gia tài của mẹ một núi đầy mồ"* ⁽¹⁾ Không khí ồn ào đột nhiên lắng xuống, chỉ còn âm vang tiếng hát lồng lộng trong nhà hàng, vượt thoát ra khoảng không gian vô tận ngoài trời như lời tiên nhân ngàn xưa vọng về nhắc nhở đàn con cháu thảm họa nô lệ. Tiếng hát xa lạ mà Quân có cảm tưởng dường như quen thuộc lắm. Ai ai cũng chăm chú lắng nghe. Cứ vậy cho đến lúc giọng người đàn bà chìm xuống nhỏ dần rồi dứt đi, tiếp theo là tiếng vỗ tay râm ran bùng phát thay lời tán thưởng. Bài hát bất chợt khiến Quân sững sờ, anh thầm nghĩ: "Lời ca như cái tát vào mặt bọn bành trướng Bắc Kinh, như lời cảnh tỉnh của người xưa trước hiểm họa giặc Tàu sờ sờ trước mắt, thế mà đến nay người cộng sản VN vẫn còn ngái ngủ, chưa lâu thông. Chỉ đến khi lãnh thổ, lãnh hải lần lượt mất dần vào tay phương Bắc, họ mới giật mình tỉnh giấc thì đã muộn màng. Hết rồi một thời cúc cung tận tụy, mở miệng một điều là quan thầy, hai điều là ông Trung quốc" Xã hội bây giờ còn quá nhiều ràng buộc

lạc hậu từ những kẻ cầm quyền ngu dốt bán nước, mặc dầu họ luôn rêu rao tự do, dân chủ, nhân quyền.

Quân gọi người bán hoa dạo, chọn mua mấy đóa thật đẹp tặng người hát vừa dành lại cho âm nhạc những giá trị đích thực của văn hóa nhân bản. Khi đối diện người đàn bà, anh bỗng thấy choáng váng như vừa bị ai đâm vào gáy. Người phụ nữ cũng mở to đôi mắt nhìn Quân thẳng thốt. Quân tự hỏi: có thật là Vân Hà đó không? Người nữ sinh viên có giọng ca trầm ấm, quyến rũ trong phong trào sinh viên phản chiến những năm giữa thập niên 60 khi cao trào chống chiến tranh bùng phát mạnh mẽ ở miền Nam.

Ngày đó, Vân Hà lớn hơn Quân ba tuổi, bạn học của người chị cả thường đến chơi nhà anh, là thành viên nòng cốt trong đoàn du ca. Quân quay nhìn về phía bàn người đàn bà, bất chợt bắt gặp bà ta cũng đang hướng về anh khiến lòng Quân rung động. Ánh mắt đó Quân không thể nào quên và nhầm lẫn với ai khác được, thăm thẳm mà dịu dàng, trầm ngâm mà biểu tỏ, chẳng khác chi ngày xưa. Ngày chia tay mang ý nghĩa đoạn tuyệt năm xưa, mặc cho lòng thổn thức trong nỗi đau chia lìa, người con gái vẫn cắn chặt môi, không để bật ra tiếng khóc yếu ớt làm mất đi tính cách cứng rắn của người nữ sinh viên đã từng quyết liệt chống Mỹ và lên án chế độ miền Nam. Sự cương quyết cực đoan của Vân Hà đã đưa đến kết cục bi thảm, làm tan vỡ mối tình tuyệt đẹp của hai người, tuy chênh lệch tuổi tác và dị biệt về chính kiến nhưng tim họ có chung một cung bậc tình yêu. Chia tay mà lòng vẫn tràn ngập yêu thương. Sự can đảm của người con gái khiến Quân khâm phục nhưng cũng làm lòng anh đau đớn không ít.

Kỷ niệm xưa nhứt nhối đổ về, Quân thấp thỏm ngồi không yên. Phải làm cách nào để xác định người phụ nữ đó chính là Vân Hà? Suy nghĩ một lát rồi anh quay sang thì thầm với Nhân. Người bạn gật đầu bước lên sân khấu. Nhân cùng đơn vị Biệt động Quân với Sang, nổi tiếng hát hay, hiện sống ở Mỹ. Với một tình khúc lính ngày xưa, người chiến sĩ già có giọng ca điêu luyện đã thực sự vỗ về, ru ngủ lòng người. Nhà hàng im lặng, mọi người lắng nghe. Họ cơ hồ uống cạn từng lời ca, tiếng nhạc và dường như trở lại, đang sống một thời chinh chiến cũ. Dứt bài ca, từng tràng vỗ tay tán thưởng, Nhân cúi chào và nói:

- Xin cảm tạ sự khích lệ của quý vị. Tiện đây,

tôi xin phép được chuyển lời một người bạn, yêu cầu chị Vân Hà hát thêm một ca khúc mà chị ưa thích. Mong rằng lời thỉnh cầu không bị từ chối. Xin cảm ơn.

Người đàn bà rời bàn bước lên cầm micro theo lời yêu cầu. Nàng tự tin như một ca sĩ chuyên nghiệp. Rồi như lần trước, không giới thiệu mà chỉ mở lời bài hát: *"Gió nhớ gì ngẩn ngơ ngoài hiên. Bao đêm tôi đã một mình nhớ anh ..."* ⁽²⁾ Lời ca và khúc nhạc dạo đầu thật êm đềm, sâu lắng. Giọng hát nàng nhẹ tựa gió thoảng mây trôi rồi trở nên da diết, ray rứt: *"Vắng anh đời còn tôi với tôi. Đôi chân chênh vênh con đường nhỏ, nghiêng nghiêng dáng em gầy. Vắng anh đời còn ai với ai, ngất ngây men rượu say. Đêm đêm liu riu con đường nhỏ, cô đơn bóng em về ..."* ⁽²⁾ Còn dòng nhạc nào nhứt nhối trữ tình hơn. Lời hát ra là để mọi người cùng thưởng thức mà Quân nghe dường như chỉ dành cho mỗi riêng anh. Người thiếu phụ như ký thác cả tâm hồn cô đơn nhiều năm tháng chia xa người yêu vào lời ca, đã làm run rẩy lòng khách và nhận chìm không gian sôi động của nhà hàng vào cõi tĩnh lặng. Quân mơ hồ dĩ vãng yêu thương chợt hiện về, dạt dào, nhứt buốt và băng giá. Anh nhìn Sang, đột nhiên nhớ lại như in từng lời thơ sáng khoái của bạn đêm nào vang vang trong cơn tử huyệt: *"Người có nghe ray rức một cung cầm? hay là tiếng tơ lòng đang rỏ máu? Tâm trạng nghĩa chỉ trời cao mới thấu, Chí anh hùng biển rộng có ai hay?"* ⁽³⁾ Quả vậy, đời biết ai anh hùng, ai tri kỷ? Riêng lòng Quân thì đang rỏ máu. Vân Hà dứt tiếng hát. Không khí chìm xuống, một giây tĩnh lặng rồi bỗng bùng phát lên rộn ràng tiếng vỗ tay, tiếng huýt sáo và cả tiếng thở dài nhẹ như tơ của Quân. Vân Hà cúi chào. Khuôn mặt nàng chìm khuất trong sắc màu lung linh của những đóa hoa khách dâng tặng. Nàng lặng lẽ về chỗ ngồi, cảm xúc khiến đôi mi long lanh như ướt lệ. Quân cũng lặng lẽ nhìn nàng, lòng dâng trào một niềm hoài cảm tê tái. Quả đúng là người xưa rồi. Vân Hà lên hát, nàng chưa hề giới thiệu tên mình mà vẫn có người biết. Quân đã biết và hẳn nhiên bài tính của Quân đã có đáp số.

Nửa đêm. Nhà hàng thưa khách dần. Bàn Quân chỉ còn lại dăm người độc thân như Sang, Châu, Hùng hoặc ở xa nửa vòng trái đất trở về như Quân, Nhân. Bạn bè ai cũng có gia đình phải về. Trời khuya, gió bên ngoài thổi mạnh từng cơn. Quân thấy chũnh choáng say. Anh biết đêm nay mình uống nhiều. Cứ tưởng uống cho với sầu, nào ngờ, càng uống càng sầu, càng

uống càng thấy bi lụy. Vân Hà vẫn ngồi đó, cạnh mấy người bạn. Nàng gần quá, chỉ xa cách gang tấc mà sao Quân tưởng chừng như diệu vợi.

Sang xót xa nhìn bạn đang thần thờ chết lặng trong nỗi đau quá khứ và anh tự hỏi phải làm gì để giúp Quân? Có bất ngờ là người đứng bất ngờ, chứ bạn bè cùng thưở cùng thời ai mà không biết câu chuyện tình ngang trái của hai người. Sang suy nghĩ rồi đứng lên, quyết định đi đến bàn Vân Hà. Không biết anh đã nói gì với nàng, chỉ thấy lát sau nàng đứng lên cùng mấy người bạn ra về.

Quân trách mình sao vô lý quá. Ước mong ngày trở về tìm gặp người xưa, thế mà khi đối diện cố nhân anh lại yếu đuối câm lặng, để đến lúc nàng đi rồi mới nuối tiếc ngẩn ngơ. Bỗng dưng Quân muốn nổi loạn. Giận mình, anh muốn phá phách cho hả cơn. Chợt bên tai nghe tiếng đọc thơ hào sảng, cảm khái của Sang, anh thấy mình bỗng bình tâm trở lại: *“Có sá gì, thôi nhé một cơn say! Ta rót cả bốn phương vào một hũ. Có sá gì, cuồng phong hay sóng dữ! Cạn hồ trường, đời sẽ nhẹ như mây! Bao oán hờn trôi sạch một đêm nay. Hảo bằng hữu, tà ma hay chính đạo? ...”* ⁽³⁾

* * *

Hôm ấy, trong bữa tiệc gia đình mừng Quân thi đỗ tú tài với vài người bạn học cùng lớp có khuôn mặt một thiếu nữ lạ. Cô vóc người mảnh mai, khuôn mặt xinh xắn, phong cách chững chạc, nói cười vui vẻ, nhỏ nhẹ. Người đó là Vân Hà, bạn học cùng khoa Văn với chị Hai ở Đại học Huế. Vân Hà đợi mọi người lần lượt chúc mừng Quân xong mới từ tốn đứng dậy, nâng ly nước ngọt và nói:

- Đây là một cậu tú, hai cậu tú rồi ba, bốn cậu tú, tôi xin được chúc mừng hết thủy. Ước mong một ngày không xa sẽ được gặp các bạn trên giảng đường đại học. Ngày ấy chắc hẳn chúng ta sẽ có cơ hội nói chuyện về một viễn ảnh tương lai của chính mình, của bạn hữu và quan trọng hơn nữa, của đất nước dân tộc. Nào, xin mời tất cả cậu tú cùng nâng ly.

Ngày ấy Quân vô tâm, không chú ý đến câu nói bóng bẩy hàm chứa nhiều ẩn ý sâu xa của cô gái. Có lẽ niềm vui khiến Quân quên đi tất cả. Chỉ biết rằng bữa tiệc mừng đám học trò giỏi hôm đó tuy không có men cay của bia rượu, hơi thơm nồng say của khói thuốc

nhưng lại có tiếng hát truyền cảm của người nữ sinh viên xinh đẹp, duyên dáng và tiếng Tây ban cầm đều nhịp của Quân. Chừng đó cũng đủ trợ hứng cho đám con trai mới lớn, vừa bước qua tuổi trưởng thành.

Những ngày sau đó, thời gian ngắn ngủi chuẩn bị vào đại học, thỉnh thoảng các bạn trẻ họp mặt bàn bạc chuyện tương lai. Vân Hà thường được đám bạn mời đến hỏi ý kiến và bao giờ cũng ưu ái yêu cầu nàng hát những bản tình ca. Dần dà, khi đã chiếm được tình cảm mọi người, nàng chuyển qua dòng nhạc phản chiến rất thịnh hành vào những năm đầu thập niên 70. Dòng nhạc cứ từ từ thấm thấu vào tim óc những người tuổi trẻ chưa từng trải đời nhưng nhiều đam mê và không ít bông bột, khiến một ngày họ cũng trở thành là những kẻ thích nổi loạn và tham gia chống lại cuộc chiến đấu tự vệ của miền Nam như Vân Hà.

Khác với các bạn, sở thích của Quân là đá bóng, bơi lội, tập võ, rèn luyện thân thể cường tráng. Nên chí, hầu như anh chẳng hề quan tâm đến những ưu tư thời cuộc quá sớm như đám bạn.

Không hiểu vì thái độ bàng quan của Quân đã kích thích tự ái Vân Hà, muốn chinh phục để lôi cuốn anh vào tổ chức hay bởi những sợi lông măng, những hạt mận cá trên khuôn mặt đẹp trai hoặc vòm ngực nở nang, bắp thịt cuộn cuộn như lực sĩ của chàng thanh niên mới lớn mà Vân Hà xao xuyến, rung động. Không ai ngoài nàng hiểu được. Trong khi Quân bình thần chuẩn bị cho mình một cuộc sống mới xa gia đình, ở một thành phố đã từng một thời là kinh đô cổ kính của triều đại phong kiến huy hoàng.

Những ngày chập chững bước chân vào giảng đường đại học khiến Quân không ít bỡ ngỡ và háo hức. Cái bỡ ngỡ bởi phong cách học tập mới lạ của người sinh viên lẫn lộn cái háo hức của chàng trai mang đầy niềm tin và hy vọng trên con đường xây dựng tương lai.

Họ thường gặp nhau. Ban đầu, Vân Hà dành thời gian hướng dẫn mọi điều trong sinh hoạt học đường, đưa Quân dạo chơi đây đó cho biết đất kinh thành văn vật ngày xưa. Người ngoài nhìn họ như một cặp tình nhân. Quân thì vẫn vô tâm, xem nàng như người chị. Thỉnh thoảng Vân Hà dẫn Quân đến làm quen với một số bạn hữu đồng hội đồng thuyền. Ở đây, Quân đã có dịp nghe những *“Ca khúc Da Vàng”* thời thượng. Họ chọn hát những bài mà mỗi nốt nhạc là một

mảnh kim loại cháy bỏng của trái phá, mỗi tiếng hát là một loạt súng loạn cuồng của những hồi xung trận, mỗi lời ca là một tràng tiếng nổ dữ dội của đại bác mà âm ba khủng khiếp làm điếc đặc lương tri con người, tạo ra di chứng dây chuyền qua nhiều thế hệ. Quân còn nghe thuyết trình tình hình thời sự nóng bỏng về chiến tranh, đất nước, con người và tương lai mà diễn giả là những giáo sư, sinh viên khuynh tả. Họ phê phán, đả kích gay gắt chế độ miền Nam bê bối, lên án những người lãnh đạo đã mượn tay quân đội nước ngoài gây nên cuộc chiến huynh đệ tương tàn. Họ chống chính quyền, chống chương trình Quân sự học đường, đòi đuổi Mỹ xâm lược về nước. Họ chẳng hề bận tâm hoặc cố tình quên đi âm mưu thâm độc của những kẻ phía bên kia vĩ tuyến. Họ chỉ muốn làm đảo điên miền Nam dưới chiêu bài phản chiến. Riêng với Quân, lâu dần tình cảm mạnh nha, anh cảm thấy mến mộ người con gái lãng mạn thuộc lớp đàn chị này nhiều hơn.

Thế rồi tình yêu bất chợt đã đến vào một buổi chiều mùa hạ. Trận mưa rào thình lình và những cơn gió trái mùa khiến hai người ướt lếch thếch, lạnh buốt và khi về đến căn phòng trọ êm ấm, đôi trai gái vào độ tuổi sung mãn đã không ngần ngại sưởi ấm cho nhau bằng những nụ hôn nồng nàn, cháy bỏng. Trong vòng tay ghì siết cương mãnh của chàng trai mình thâm yêu, thân hình Vân Hà như giải lụa quấn chặt lấy Quân và những đốt xương con gái dậy thì, hừng hực lửa tình cơ hồ vỡ vụn. Những nụ hôn tham lam hòa lẫn với hơi thở gấp gáp. Những động tác hối hả vụng về, những ngón tay thon dài của cô gái bầu chặt bờ lưng lực lưỡng người tình. Tiếng rên rỉ thống khoái bật tràn ra khỏi bờ môi mím chặt của nàng. Vân Hà nhắm nghiền đôi mắt, tưởng chừng đất trời chao đảo khi dòng nước ấm vỡ bờ xối tràn vào thân thể nàng. Đầu óc bỗng bênh, phiêu hốt, Vân Hà lịm dần vào cơn mê cực độ, quên cả đất trời và mưa gió đang vây phủ quanh mình.

Buổi chiều hôm ấy đã để lại trong lòng hai người những dấu ấn không bao giờ phai mờ. Hạnh phúc khởi đầu từ đấy mà đau khổ cũng khởi đi từ đấy.

Cứ tưởng tình yêu mật ngọt sẽ gắn bó họ trọn đời. Thế nhưng, mùa xuân định mệnh năm 1968 đã chia rẽ cuộc tình đang hồi nồng thắm. Quân và Vân Hà lạc nhau trên đường chạy loạn vào Đà Nẵng trong lần cộng

sản tổng công kích cố đô trong Tết Mậu Thân.

Bị kẹt lại Huế, trong những ngày lẩn trốn Quân đã tận mắt chứng kiến cách hành xử độc ác, dã man của những kẻ mệnh danh giải phóng dân tộc. Và điều bất ngờ là anh đã nhìn thấy những tên sinh viên quen biết, lợi dụng vào quy chế "*đại học tự trị*" để dễ dàng hoạt động phản chiến, đang lượn lờ lòng sục khắp thành phố, làm chỉ điểm cho giặc cộng giết hại những quân nhân, công chức đối lập, những thường dân không tán trợ, ủng hộ việc làm của chúng. Trên đường phố thơ mộng đất thần kinh ngập đầy xác người già trẻ lớn bé vô tội. Sau ngày quân đội cộng hòa giải tỏa cố đô, Quân lại có dịp kiểm chứng thêm những tội ác thiên tru địa diệt của CS trong những nắm mồ tập thể với những cái chết đủ cách, đủ kiểu như đâm, chém, đập đầu, siết cổ, chôn sống... Quân lại một lần nữa thấm cùng nỗi đau trong tiếng khóc gào của người vợ trẻ thương chồng, hay những dòng nước mắt hiêm hoi của ông già bà lão thất thủ đi tìm xác con cháu và cả những em bé ngây thơ ngơ ngác với mảnh khăn tang chít vội trên đầu... và Quân đã không cầm được nước mắt. Anh khóc như cho chính người thân của mình chứ không phải cho người đứng xa lạ nào khác. Và anh hiểu rằng còn có biết bao gia đình vẫn mãi nuôi hy vọng, đeo đuổi tìm kiếm dấu vết người thân mất tích. Họ cam lòng với chút ảo tưởng người chết còn sống sót, mặc dầu theo thời gian ngày tháng càng mơ hồ vô vọng. Từ đó, trong lòng Quân vẫn vương một nỗi ám ảnh, nhen nhúm một niềm ưu tư ghê sợ về người cộng sản.

Vào được Đà Nẵng, Quân như thấy hồi sinh khi gặp lại gia đình. Riêng với người yêu, Quân căn kể kể hết cho Vân Hà rõ những điều tai nghe mắt thấy:

- Biết đến bao giờ mới xóa hết được những hình ảnh đau thương, kinh hoàng đó hả em?

Vân Hà nhìn xoáy vào mắt Quân, nói:

- Anh đang tự dần vặt mình đấy à?

- Tình cờ anh trở thành là chứng nhân. Há lẽ những điều nghe thấy không đủ thuyết phục để chúng ta suy ngẫm lại vấn đề trước khi tất cả trở thành quá muộn màng sao em?

Vân Hà lắc đầu:

- Có thể đó là hành động tặc trách của một số ít người làm sai. Sao lại có thể quy tội đổ trách nhiệm cho cả chủ trương, chính sách của cách mạng được.

Quân nhìn Vân Hà, giọng anh khẽ khàng:

- Chính sách thì mơ hồ, chủ trương thì mông lung, còn sự thật thương tâm thì sờ sờ trước mắt. Em lý tưởng hóa cách mạng quá mà quên đi sự thật còn đó.

Mặt Quân bỗng đanh lại, lời anh lạnh lùng:

- Làm sao tìm thấy chính nghĩa ở hạng người bất lương máu lạnh, say sưa giết hại dân lành vô tội hàng loạt như thế được hả em? Chắc chắn không ai có thể biện minh cho việc làm bất nhân của họ.

Vân Hà dăm dăm nhìn Quân rồi hỏi thẳng:

- Bây giờ anh tính bỏ cuộc?

Quân thở dài, dịu giọng:

- Anh chưa bao giờ nghĩ rằng mình đã nhập cuộc. Cũng đã đến lúc chúng ta cần xét lại việc làm và tư tưởng mình trong quá khứ đối với việc nhầm lẫn, đại dốt suy tôn những tên đao thủ học đường làm thần tượng yêu nước.

Ánh mắt Quân dăm chiêu, rồi anh kết thúc:

- Ai không biết phản tỉnh, kẻ đó khó đủ tư cách để trở thành một con người chân chính.

Vân Hà im lặng. Tia mắt nàng như ánh sao băng, chỉ một giây ngắn ngủi chợt vút qua, lướt thật nhanh trước mặt người chàng rồi biến mất. Nàng quay nhìn mông lung ra ngoài trời, khuôn mặt biến đổi, đôi mắt tư lự. Trông nàng bỗng đứng xa lạ, xa thật xa, xa đến chừng không thể nào với tới được. Qua ánh mắt nàng, trong ý thức mơ hồ cảm nhận, Quân chợt hiểu người con gái trước mặt vốn sinh ra không phải chỉ dành riêng cho anh hay cho bất kỳ một ai khác. Nàng thuộc về khối người cuồng tín muốn tạo ra lịch sử, dẫu đó là điều bất toàn. Và Quân linh cảm rằng kể từ nay cho đến cuối đời, anh và nàng chẳng thể nào có thể đi chung một con đường. Anh đau đớn với ý nghĩ ấy.

*

Tổ quốc lâm nguy đang bị hăm he bởi làn sóng đỏ mà trước mắt gần nhất là bọn cộng sản Bắc Kinh. Bài học xương máu “*một ngàn năm nô lệ giặc Tàu*” tiền nhân nước Việt vẫn hằng nhắc nhở con cháu Lạc Hồng chớ lơ là cảnh mẫn, phải luôn cảnh giác mối hiểm họa cận kề sát nách. Bất cứ kẻ nào có mưu đồ chiếm đoạt đều phải bị trả giá xứng đáng. Bài học Quân đã thuộc nằm lòng từ thuở bé, nên chỉ một ngày đáp lời sông núi anh lên đường làm nghĩa vụ người trai thời

loạn. Quân xem đó là một vinh dự được nối bước tiền nhân, ngăn chặn âm mưu thôn tính các nước láng giềng phương Nam của Tàu cộng với sự tiếp tay đắc lực của Cộng sản miền Bắc Xã hội Chủ nghĩa VN.

Cuộc tình với Vân Hà cũng chia ly từ đó. Hai cuộc đời hai lý tưởng khác nhau, do vậy con đường tình yêu của họ cũng chông chênh ngăn trở, không thể nào tiếp tục sánh bước. Xa nhau mà lòng vẫn thương nhớ nhau. Thỉnh thoảng thư chị Hai viết có nhắc đến nàng, đến sự dấn thân điên rồ của lớp người trẻ phản chiến như nàng. Quân cũng hiểu. Thật ra họ không phải chỉ đơn thuần chống chiến tranh. Chiến tranh kinh hoàng lắm, ai mà không chống. Nhưng, nếu chống thì phải chống như thế nào, nhất là bọn hiếu chiến miền Bắc. Đảng này, chỉ đơn phương ở phía miền Nam. Phải chăng họ đã bị lợi dụng và đầu độc bởi những kẻ ngụy danh, có tư tưởng thiên tả và âm mưu bá đạo.

Quân nhập cuộc binh nghiệp với lòng tự nguyện và theo thời gian chinh chiến, anh càng hiểu rõ thêm sự thật và có những luận cứ chính xác để kết luận dứt khoát về sự trí trá, xảo hoạt, gian manh và tàn bạo của người cộng sản. Từ đó trong lòng anh niềm tin phụng sự cho lý tưởng tự do càng tăng mãnh liệt. Anh chiến đấu như không hề biết mệt mỏi.

Đời quân ngũ, trách nhiệm người lính chiến xông pha cùng khắp các mặt trận luôn luôn sôi động. Họ không còn thời gian rảnh rỗi để nghĩ đến cá nhân mình. Đơn vị Tổng trừ bị của Quân trong giai đoạn “Việt Nam hóa chiến tranh” lại càng tất bật hơn. Thắng hoặc lắm mới có được ngày phép, anh vội vã tìm về thăm Vân Hà. Quân vẫn nhớ người con gái trao thân của mối tình đầu xem ra nhiều ngang trái. Nàng bây giờ đã là một cô giáo tốt nghiệp đại học. Gặp nhau, đáng ra phải mừng vui nhưng nàng vẫn hững hờ, thờ ơ, khuôn mặt đẹp vẫn vương vấn nét lạnh lùng xa cách. Quân nghĩ, có lẽ giận hờn vẫn chưa nguôi ngoai trong lòng nàng. Thế rồi Quân lại lên đường, xa cách càng ngày càng dài thêm khi mỗi người một chí hướng, một lý tưởng khác nhau và những nỗi lo toan cho sự an nguy bất chợt của đơn vị trên bước đường quân hành, khiến niềm ưu tư cũng với dần theo với thời gian.

Một ngày, vận hạn bi thảm của miền Nam đến hồi kết thúc. Cuộc rút quân hỗn loạn cuối tháng ba năm

bảy lăm không khác chi một cuộc tháo chạy thua trận, trong khi nhìn quanh Quân thấy vẫn còn đầy đủ chiến hữu các cấp sát cánh bên nhau, với vũ khí và tinh thần chiến đấu của suốt trận chiến trường kỳ đầy gian khổ và cam go nhưng không kém hào hùng và oanh liệt. Rồi bỏ thành phố Huế, quê hương một phần máu thịt của tổ quốc. Riêng với Quân, nó còn là dấu vết kỷ niệm tình yêu của nơi chốn hẹn hò bên bờ sông Hương, dưới bóng chùa Thiên Mụ hay cạnh Phú Ván Lâu, bến chợ Đông Ba, con đường, góc phố, mái trường ... tất cả như còn ăm ắp hơi hướm nồng nàn mà đến khi chết anh mới quên được. Thế mà bây giờ anh phải đành đoạn bỏ đi, không biết đến bao giờ mới quay trở lại. Tâm trạng đó thật đắng cay và tủi hổ.

Vào đến Đà Nẵng, đơn vị Quân được lệnh thiết lập một vòng đai bảo vệ an ninh cho thành phố đang tràn ngập làn sóng người di tản từ Quảng Trị - Thừa Thiên vào, từ Quảng Ngãi - Tam Kỳ ra, khắp nơi chen chúc đổ về. Thành phố nhỏ bé Đà Nẵng như vỡ tung trong không khí ngột ngạt chiến tranh, dưới bước chân hoảng hốt của đoàn người chạy loạn.

Năm 54, một triệu dân miền Bắc di cư vào Nam được cả hạm đội Pháp, Mỹ và chính quyền miền Nam di tản, đón rước trong vòng trật tự, có sự tổ chức và giám sát quốc tế, được giúp đỡ của Hội Hồng Thập Tự thế giới và nhiều quốc gia khác, thế mà còn kéo dài hàng mấy tháng trời. Huống gì cuộc di tản 75 chỉ vòn vẹn diễn ra trong vòng một tuần lễ, mạnh ai nấy chạy tìm sinh lộ dưới làn đạn pháo hung hãn của Cộng quân đã biến cuộc di tản trở thành một cuộc săn đuổi tàn sát bi thảm nhất trong lịch sử dân tộc cận đại, dồn ép cả miền Nam vào tuyệt lộ. Quân đội và chính quyền miền Nam hầu như không còn đủ sức bảo vệ và giúp đỡ người dân bị ách trời vạ nước.

Thời gian này Quân thường xuyên về thăm nhà. Mọi người trong gia đình đều có chung một nhận định là thời cuộc mỗi ngày một xấu đi và giải pháp di tản về phương Nam là cách tốt nhất để tránh chiến tranh và thảm họa Cộng sản. Họ chuẩn bị để cùng ra đi theo đơn vị Quân.

Một buổi chiều Vân Hà thành linh xuất hiện. Quân mừng rỡ, cứ ngỡ nàng chung tâm trạng. Nhưng thật bất ngờ. Vân Hà đến không phải để chia sẻ hay cùng ra đi, cũng không để nói lời chia tay mà chỉ để

nghe với anh làm một cuộc binh biến, giúp cho quân đội Cộng sản đang tiến gần vào cửa ngõ thành phố. Quân nhìn nàng bằng đôi mắt thật lạ lẫm rồi cơn giận bỗng cuộn cuộn dâng lên. Anh cố đè nén, lạnh lùng nói gần từng tiếng với Vân Hà:

- Cô đã lầm lẫn đánh giá tôi thấp quá. Dẫu phải chết, phải mất đi tất cả tôi cũng cương quyết không bao giờ phản bội tổ quốc và bán đứng anh em chiến hữu cùng đồng bào miền Nam ruột thịt của mình.

Vân Hà tức tối quay đi, cố nén tiếng khóc. Nàng hiểu, giữa hai người bây giờ là cả một thiên hà.

Thế rồi họ chia tay từ đây. Quân ra đi, đưa cả gia đình theo đơn vị xuống tàu Hải quân xuôi Nam rồi kế đó sang Mỹ. Nhiều năm tháng trôi nổi nơi xứ người, Quân bật tin người xưa. Gia đình tránh nhắc đến nàng, sợ khơi lại trong lòng anh vết đau tình yêu. Có lần Quân lân la hỏi chị Hai, chị gạt đi bảo anh cố quên, người ta bây giờ đã có chức, có quyền, có chồng con hảnh hoai rồi. Một lần khác tình cờ Quân gặp người láng giềng của Vân Hà vừa được gia đình bảo lãnh sang Mỹ, mới biết tin nàng đã ly dị chồng là một đồng chí cùng thời ngày xưa. Nàng hiện sống một mình. Nhớ quê hương, muốn tìm thăm cố nhân để biết rõ hoàn cảnh sống thế nào, Quân suy nghĩ rồi quyết định trở về.

* * *

Quán có cái tên rất gợi nhớ: “Làng quê” nằm trong khu vực Đảo Xanh, khuất vào một góc yên tĩnh. Khu vườn lộ thiên có những khóm trúc xanh la đà trong nắng hanh vàng trồng hai bên cổng vào. Dọc theo bờ rào là hàng cây bông bụt được cắt tỉa khéo léo đang nở rộ hoa sắc tím. Thoảng trong gió, hương thơm của mấy giò phong lan treo lủng lẳng dưới bóng mát tàng cây sapôchê sum suê trái non. Quán vắng, dòng nhạc trữ tình của những bản tình ca khiến tâm hồn người nghe rung động. Cô gái tiếp viên mang trà xanh ra mời khách. Quân gọi cho Vân Hà một ly cam vắt và cho mình một cái phin đá rồi im lặng. Lâu lắm rồi, anh hầu như đã quên mất cái thú nhàn hạ ngồi nhìn từng giọt cà phê đặc quánh, thong thả rơi đều xuống đáy cốc để suy ngẫm về một thời tuổi trẻ miệt mài xông pha khắp cùng trận mạc, đầy ắp niềm tự hào hay của một đoạn đời lưu lạc trên xứ người với năm tháng thẳm trầm trong góc tối quanh hiu buồn tẻ. Tất cả tuần tự diễn ra trong nỗi

nhớ như một cuốn phim đời quay chậm.

Vân Hà ngồi đối diện cũng trầm ngâm suy tư, đôi mắt đờm vẻ buồn xa xăm. Có lẽ cũng như anh, nàng đang hồi tưởng quá khứ.

Đêm qua, bàn Quân rời quán cuối cùng. Taxi đưa anh về khách sạn thì đã quá nửa đêm. Đầu óc mệt mỏi, thân xác rã rời lại thêm choáng say, thế mà giấc ngủ vẫn không đến. Cả đêm thao thức, hình bóng người yêu cũ cứ lởn vởn trong trí óc. Càng nhớ Vân Hà, anh càng tự trách mình lắm cảm. Thế rồi cả ngày hôm sau Quân thấy mệt mỏi bản thân. Anh lười biếng nằm bẹp dí trong phòng, không buồn trở dậy. Cơn mộng mị cứ theo nhau chập chờn lảng đãng. Mãi đến chiều, khi có phone của Sang gọi đến Quân mới chịu rời khỏi khách sạn.

Taxi đưa Quân đến quán hẹn với bạn trong khu Đảo Xanh. Quán mở cửa lúc sáng sớm, bán đủ thứ từ ly cà phê cho đến bia rượu, thức ăn, món nhậu... Theo chân người tiếp viên hướng dẫn Quân đi đến căn phòng lớn biệt lập xây kiểu hình bát giác, mái lợp lá, được chủ nhân vốn đầu óc giàu chất thơ đặt tên là "*Nghinh Phong Các - Lầu đón gió*". Bước chân vào phòng, Quân bỗng sửng sốt. Điều bất chợt trước mắt khiến anh thấy lòng mình xúc động dữ dội. Trên chiếc bàn nhỏ đặt dọc lan can, ngồi đối diện Sang là người phụ nữ mà suốt đêm qua Quân trầm trồ mãi mê nghĩ đến, không làm sao ru giấc ngủ được. Thế mà bây giờ nàng ngồi đó, hiển hiện bằng xương bằng thịt trước mắt anh. Vẫn dáng vóc thanh tú, khuôn mặt mỹ miều, mái tóc bới cao quý phái và đôi mắt vương vấn nét buồn, đang chăm chú nhìn anh như thay lời chào hỏi. Quân lúng túng chưa biết phải làm gì thì Sang đã kéo tay bạn ngồi xuống bên cạnh rồi nói:

- Tối qua, mình xót xa khi thấy bạn buồn bã quá nên đành đánh liều đến nói chuyện với Vân Hà và hẹn gặp chiều nay để hai người có cơ hội giải bày tâm sự.

Rồi Sang đứng lên, vỗ vai Quân cười nói:

- Sau bao năm xa cách chắc hai người có nhiều chuyện để nói. Hãy vui vẻ và cố gắng thông cảm với nhau nhé. Thôi mình đi trước.

Bây giờ chỉ còn lại hai người, ngồi im lặng nhìn nhau. Họ nói với nhau bằng ánh mắt đầy ấp bao dung và chan chứa yêu thương của thời gian chồng chất mười mấy năm xa cách.

Buổi chiều ở Đảo Xanh trôi qua thật êm đềm. Cả hai nhắc nhở kỷ niệm, rồi nói cười rồi khóc, và không hẹn, cả hai cùng gọi bia rót cho nhau, họ cùng ly uống cạn từng giọt cay nồng, ước mong bình minh sẽ không bao giờ xuất hiện để đêm mãi mãi dừng lại, đừng tàn.

Trong cơn choáng say, cả men rượu lẫn men tình, Vân Hà mới chợt nghĩ thấu đáo ra chuyện tình cảm hai người. Ngày xưa nàng yêu chàng nhưng không chiếm giữ được trái tim người trai trẻ khí phách thời tao loạn, xem trọng trách nhiệm đối với tổ quốc. Chàng có những ước mơ riêng tư của đàn ông. Chỉ tiếc là đến lúc nàng hiểu ra thì đã quá muộn màng. 20 năm trôi qua dài như cả thế kỷ, Vân Hà cứ tự an ủi nhủ lòng mà chờ đợi, nhưng đợi chờ điều gì thì nàng mơ hồ quá. Rốt cuộc hoài công. Ngày tháng hư hao, đợi chờ mòn mỏi, người ra đi vẫn bất tin như cánh chim cuối ngàn. Tuổi trẻ có những ngây ngô thật đáng yêu, những vụng về dễ thương và những nông nổi nên được tha thứ nhưng cũng có những sai lầm bắt buộc phải trả giá, thậm chí thật đắt như bằng chính tình yêu, tuổi trẻ một đời của mình. Cũng như ngày xưa Vân Hà hát, cũng chính bằng giọng ca bài hát đó người ta âm mưu sử dụng nó vào mưu đồ khuynh loát lòng người, xúi giục quần chúng hiền lương đứng lên chống đối, phá vỡ kỷ cương đạo nghĩa, làm nhiễu loạn giềng mối trật tự xã hội để họ dễ dàng thôn tính miền Nam và họ cho đó là cách mạng, là chính nghĩa. Tiếng ca ngày xưa trở thành tiếng kêu gào khóc than thảm thiết hay lời kinh cầu thống khổ của mọi trái tim còn trẻ hay đã già. Rồi 20 năm sau, cũng chính bài ca ấy lại trở thành bất nhân phi nghĩa, là nỗi thống khổ bi hận của tình người – *Đại bác đêm đêm dội về thành phố... Từng chuyến bay đêm con thơ giạt mình... Cửa nhà Việt Nam cháy đỏ cuối thôn... Người chết ba lần thịt da nát tan...*⁽¹⁾ Lời hát đã là nỗi ám ảnh dân tộc, là niềm đau không nguôi ngoai trong lòng muôn người có thân nhân bất hạnh đã tan xương nát thịt trong bom đạn mà đáng ra họ phải được mồ yên mả đẹp, phải được ghi ơn vinh danh anh hùng tử sĩ... Do vậy, người hát những bài ca đó trở thành là kẻ có tội trong cuộc chiến nổi da xáo thịt mặc dầu chiến tranh đã qua đi, những ca khúc mang âm hưởng hận thù chết chóc đã trở thành gai góc, lỗi thời và nặng nề, không còn ai thiết tha đoái hoài đến, nhường chỗ lại cho

những tình khúc mới đầm thắm, ngọt ngào và đầy áp
tình người hơn.

Nàng nghĩ, trời phú cho nàng có giọng ca tuyệt
vời lẽ ra phải dành để hát những tình khúc ca tụng tình
yêu, thiên nhiên, cuộc đời và hạnh phúc con người. Lời
ca có thể xoa dịu nỗi đau nhân loại, biến cuộc sống trở
thành đẹp đẽ, biến quê hương thành một nơi đáng để
sống chứ không phải một nơi để trốn chạy... như Quân,
như bao nhiêu người khác đã bỏ nước ra đi. Nàng
không nhớ đã bao nhiêu đêm ngồi thao thức để suy
ngẫm, tìm hiểu lý do tại sao họ lại phải ra đi. Nàng nhớ
đến Quân rồi thần thờ hát một mình: *"Anh đi rồi còn ai
vuốt tóc, lời tình thơ sáo vở học trò. Anh đi rồi còn ai
tình tự, đếm sao trời tiếc nhớ bờ vờ"*⁽⁴⁾ Nàng hát rồi âm
thầm khóc. Bây giờ thì nàng đã hiểu vì sao họ lìa bỏ
quê hương. Họ đi tìm hơi thở tự do. Tổ quốc là của
chung dân tộc mà người Cộng sản cứ xem như là của
riêng mình làm chủ, tha hồ hoành hành, những nhiều.
Xã hội nhầy nhụa rách nát, dung chứa toàn một thứ thú
đội lớp người. Chúng chỉ biết an nhiên thụ hưởng vinh
quang, một thứ vinh quang có được rất bất ngờ và phải
đánh đổi bằng xương trắng máu đào của muôn dân.
Chúng vẫn mặc kệ không thèm đoái hoài gì đến nỗi
đau thiên hạ. Nhân nghĩa hay bạo ngược, sự thật hay
dối trá, yêu nước hoặc bán nước... tuần tự theo thời gian
lần lượt phơi bày trọn vẹn dưới ánh sáng mặt trời và rồi
một ngày chợt hiểu ra thì niềm tin của nàng hoàn toàn
giấy chết, sụp đổ. Cái mất mát thì quá nhiều mà cái tìm
được thì lại quá ít ỏi khiến lòng nàng tan nát và hối hận
vì ngày xưa đã nông nổi, từ chối lời thúc giục ra đi của
Quân. *Quân bao giờ cũng nói những lời thành thật xuất
phát từ con tim. Khác xa với các đồng chí của em thường
cổ dấu thật kín trong lòng, mà có nói ra thì cũng là
những điều trái ngược với suy nghĩ của mình. Họ giống
như loài diều thú, bao giờ cũng ra rả về tình đồng chí,
đồng đội, nhưng không ít người đã trở nên vô tình vô
nghĩa, thậm chí vô đạo vô nhân khi tranh giành quyền
lực. Họ như loài kỳ nhông, sắc da thường biến màu khác
nhau theo hoàn cảnh, môi trường, thời gian sáng trưa
chiều tối. Tóm lại, họ toàn là một lũ lươn lẹo dối trá.*
Kết cục cuộc tình duyên chồng vợ với người đồng chí
cũ đã đem lại cho nàng quá nhiều ê chề, đau đớn. Bộ
mặt một thời giả nhân giả nghĩa của hắn, sau 75 bỗng
rơi xuống để lộ trơ trên ra là kẻ tham lam, đàng điếm,
tráo trở và hèn.

Nỗi hối hận gặm nhấm lần hồi phần đời dở dang
còn lại, khiến cuộc sống nàng ngập tràn dằn vặt đau
đớn. Mất người yêu, mất tình yêu Vân Hà còn có thể
cấn rãng chịu đựng được nhưng đánh mất niềm tin,
nàng lâm vào cảnh tuyệt vọng. *Em hãy cố quên đi, xem
tất cả là quá khứ cho lòng thanh thản, để cuộc sống
được nhẹ nhàng và đáng sống hơn.* Tiếng Quân thì thầm
an ủi. Anh lo cho nàng.

Lời người tình cũ trầm ấm thoáng bên tai. Cuộc
tình mong manh cơ hồ như hơi thở, cứ tưởng đã vỗ cánh
bay xa, đêm hạnh phúc năm xưa tựa chừng như sương
sa ảo ảnh, thế mà lại dai dẳng trọn một đời. *Phải chi
được như truyện thần thoại, em có thể quay ngược thời
gian để sửa chữa lỗi lầm trong quá khứ và nói lời tạ tội
cùng anh. Nhưng đó chỉ là ước mơ của một giấc chiêm
bao rất dài, dài đến hết cả đời người. Nhưng dẫu sao
cũng còn chút may mắn khi em vẫn ở đây để đợi chờ, dù
biết rằng sẽ chẳng bao giờ em có thể níu được thời gian
xưa trở lại. Do vậy em đã phải trả giá thật đắt bằng cả
quãng đời tuổi thanh xuân để hôm nay mới được thõa lộ
cùng anh tất cả nỗi lòng thâm kín. Anh chăm chú lắng
nghe, vẫn điềm tĩnh thản nhiên, không hề nửa lời trách
móc. Anh vẫn độ lượng, bao dung như đạo nào. Chỉ
chừng đó thôi cũng đủ an ủi mình biết mấy, đủ giúp
mình chút nghị lực ít ỏi tiếp nối cuộc sống vương vấn
nhiều muộn phiền...* Vân Hà chìm sâu trong dòng độc
thoại rồi nàng bật khóc. Đêm nay tất cả bỗng hiện về...
xôn xao, chấp chới, rạn vỡ trong từng lời nói, từng ánh
mắt, nụ cười thì bảo làm sao Vân Hà đừng khóc. Những
giọt nước mắt hiếm hoi của nàng chưa hề dễ dàng ban
phát cho ai dù chỉ thoáng chốc, dẫu rằng người đó là
chồng hay người tình yêu thương như Quân. Thế mà
đêm nay... Cứ nghĩ đến lúc phải xa anh, Vân Hà bỗng
thấy hốt hoảng một nỗi đau đớn tột cùng. *Quân ơi ! Em
yêu anh quá. Em như mang kiếp tằm, dẫu không tơ
vương thì cũng đã nằm trong tơ. Làm sao thoát được
lưới tình hải anh. Cứ nghĩ lại phải chia xa anh một lần
nữa là tim em tan nát. Chắc em chết mất.* Càng nghĩ
Vân Hà càng rơi vào trạng thái hoảng loạn, lòng nàng
quặn thắt từng cơn đau như đứt lìa từng đoạn và Vân
Hà chợt hiểu rằng, chỉ có nỗi đau đoạn trường mới có
thể tuyệt tình, quên lãng được người năm xưa. Vân Hà
gọi thầm: *Quân ơi, Quân ơi.*

Bất chợt nàng thềm được hát, bất kể bài nào, bất
cứ nhạc gì, xanh vàng đỏ kể cả dòng nhạc chống đối

của người Việt sống lưu vong trên quê người như : *Vĩnh biệt Sài Gòn, Chút quà cho quê hương, Gởi về xứ Việt, 1954 – 75...* miễn hồ để được với đi nỗi hãi sợ. Thế nhưng Vân Hà chợt nhớ, nàng làm gì còn được tự do để có quyền hát bất cứ bài nào như ngày xưa nữa nếu không muốn bạo quyền hiện tại nghiền nát nàng ra tro. Vì thế Vân Hà chỉ âm thầm hát cho mỗi mình nàng nghe. Ngày xưa hát vì men say đấu tranh, hôm nay hát vì lòng bất mãn bộc phát, như một hình thức đối kháng tiêu cực. Sự khác biệt đối xử khiến nàng đau đớn khi biết mình bị lường gạt.

Đêm qua thật nhanh ở Đảo Xanh. Mặc cho những tấn thảm kịch khổ đau của con người, mặc cho dòng lệ thổn thức bi lụy của Vân Hà, trời vẫn trong xanh và trăng sao vẫn tỏa sáng vắng vật, thơ mộng vô ngần. Thế mới hay, thiên nhiên vốn dĩ muôn thưở vô tình. Đôi tình nhân tóc điểm sương không muốn cuộc hội ngộ tình yêu lại phải chia tay quá sớm. 20 năm dài đằng đẵng mới gặp lại nhau, mai này kẻ ở người đi, người ở lại đợi trông mòn mỏi, người ra đi thì biệt vô âm tín, biết đến bao giờ mới tương phùng hội ngộ. Tuổi đời chớp mắt mà năm tháng chồng chất cao ngất. Do vậy họ sợ, họ nấn ná chần chừ không dám chia tay để vượt mất như ngày xưa, vì lẽ biết đâu lần chia tay này lại chẳng nhuộm màu chia ly vĩnh biệt.

* * *

Đêm thanh lặng, trời đất khu Đảo Xanh mênh mông thăm thẳm. Nỗi đau chất ngất đến một lúc làm khô cứng tâm hồn, bỗng Vân Hà thấy lòng mình thanh thản lạ lùng khi bất ngờ tìm thấy được khoảnh khắc khao khát để hoàn thiện đích thực cho chính đời mình. Lời khuyên của Quân nàng đã chứng nghiệm được. Quả, tình yêu vốn hư vô. Lòng người, tình đời cũng trôi nổi bồng bềnh trong cái ảo ảnh mông lung kia. Hiểu ra chân lý ấy, lòng nàng như cất được gánh nặng sầu bi.

Văng vẳng trong trí nàng vẫn còn âm vang lời thơ của Sang hôm trước: *“Trăm năm tan nát lại một chút tình. Đời bỗng lạnh khi đời không tri kỷ. Thôi hãy uống, hê - mai về sẽ muộn. Những ngày vui còn lại đếm là bao?... Tình ở lại mặc coi người không thật, Sá chi nữa chuyện được thua còn mất ! Giọt bồ đào chứa nháp đã mềm môi...”*⁽³⁾ Câu thơ như lời trấn trối trước lúc cuộc tình cáo chung. Như là cách để tang cho một

chuyện tình đã một phần tư thế kỷ chia xa và ngăn cách.

Vân Hà quay nhìn Quân, ánh mắt đầm thắm vô ngần. Nàng muốn nói: *“Chúng mình bây giờ đã già rồi”* nhưng rồi lại câm lặng nâng ly. Cả hai uống cạn đến giọt rượu cuối cùng rồi rời quán. Tay trong tay, họ lặng lẽ đi bên nhau và bóng hai người nhạt nhòa dần vào ánh đèn đêm mờ ảo như sương đêm giăng giăng khắp cả một góc trời khu Đảo Xanh. Ánh đèn khuya vàng ủa rất giống màu vàng của một loài hoa cúc nở muộn./-

TiênSha - LêLuyến

Virginia, July 2007

⁽¹⁾ *Nhạc Trịnh công Sơn*

⁽²⁾ *Nhạc Hoàng Tùng.*

⁽³⁾ *Thơ Nguyên Cẩn.*

⁽⁴⁾ *Nhạc Hoàng thi Thơ.*